

Sygn. akt *INs 32/12*

POSTANOWIENIE

Dnia 06 czerwca 2012 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: SSO Alicja Fronczyk

Protokolant: sekr. sądowy Paulina Bondel

po rozpoznaniu w dniu 06 czerwca 2012 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku P. I.

z udziałem H. S. – (...) – Wydawcy Miesięcznika „(...)„

o zakazanie, sprostowanie, przeproszenie i zapłatę

postanawia:

1. nakazać uczestnikowi H. S. – (...) – Wydawcy Miesięcznika (...) sprostowanie informacji zawartej w artykule „(...)” opublikowanym w miesięczniku (...) nr 3/4 2012, s. 20-21 poprzez publikację w (...) ((...)) w terminie 48 godzin następującego oświadczenia: „Sformułowania zawarte w artykule (...) opublikowanym w miesięczniku (...) nr 3/4 2012, s. 20-21 jakoby: 1. radny P. I. reprezentował gminę w podpisywaniu aktu notarialnego dotyczącego zakupu gruntów pod rondo B., 2. jakoby radny P. I. reprezentował gminę przy zawieraniu aktu notarialnego kupna działki pod ul. (...) -bis, 3. jakoby radny P. I. dostał w nagrodę lukratywną posesję w Spółce (...) - nie odpowiadają prawdzie.

Radny P. I. - jako ówczesny Przewodniczący Komisji (...) Rady Miejskiej w Ł., był jednym z głównych inicjatorów budowy ronda B. w Ł., uczestniczył w procesie inwestycyjnym tej budowy, natomiast nie brał udziału w uprzednich formalnościach notarialnych, związanych z wykupem gruntów pod tę budowę. Radny P. I. nie brał udziału w żadnej ze spraw, związanych z budową ul. (...) bis. Radny P. I. nie otrzymał nigdy jakiegokolwiek nagrody w jakiegokolwiek postaci za swoje działania jako radnego, prowadzone dla dobra społeczeństwa Ł..”

2. nakazać uczestnikowi H. S. – (...) – Wydawcy Miesięcznika (...) przeproszenie wnioskodawcy P. I. poprzez opublikowanie w terminie 30 dni przeprosin w miesięczniku (...) o następującej treści:

„Wydawca miesięcznika „(...)“: (...)” ubolewa i przeprasza Pana Radnego P. I. za kłamliwe treści, zamieszczone w artykule „(...)” opublikowanym w miesięczniku (...) nr 3/4 2012, s. 20-21. Wydawca przyznaje, że treści te podrywają autorytet i zaufanie społeczne, jakim Pan Radny P. I. cieszy się od trzech kadencji.”

3. nakazać uczestnikowi H. S. – (...) – Wydawcy Miesięcznika (...) wpłacenie na rzecz (...) (...) w W. kwotę 5 000 zł. (pięć tysięcy złotych);

4. w pozostałym zakresie wniosek oddalić.

Sygn. akt *INs 32/12*

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 05 czerwca 2012 roku P. I. na podstawie art. 35 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985 ze zmianami) wniósł o:

1) wydanie uczestnikowi H. S. – (...) – Wydawcy Miesięcznika (...) zakazu publikowania materiałów zawierających nieprawdziwe informacje,

2) nakazanie uczestnikowi H. S. – (...) – Wydawcy Miesięcznika (...) sprostowania informacji zawartej w artykule „(...)” opublikowanym w miesięczniku (...) nr 3/4 2012, s. 20-21, poprzez publikację w miesięczniku (...), w gazecie gminnej „(...) .pl”, w miesięczniku społeczno –kulturalnym „(...) . (...)”, oraz w miesięczniku (...) sprostowania o następującej treści:

„Sformułowania zawarte w artykule „(...)” jakoby: 1. radny P. I. reprezentował gminę w podpisywaniu aktu notarialnego dotyczącego zakupu gruntów pod rondo B., 2. jakoby radny P. I. reprezentował gminę przy zawieraniu aktu notarialnego kupna działki pod ul. (...) -bis, 3. jakoby radny P. I. dostał w nagrodę lukratywną posesję w Spółce (...) - nie odpowiadają prawdzie.

Radny P. I. -jako ówczesny Przewodniczący Komisji (...) Rady Miejskiej w Ł., był jednym z głównych inicjatorów budowy ronda B. w Ł., uczestniczył w procesie inwestycyjnym tej budowy, natomiast nie brał udziału w uprzednich formalnościach notarialnych, związanych z wykupem gruntów pod tę budowę. Radny P. I. nie brał udziału w żadnej ze spraw, związanych z budową ul. (...) bis. Radny P. I. nie otrzymał nigdy jakiegokolwiek nagrody w jakiegokolwiek postaci za swoje działania jako radnego, prowadzone dla dobra społeczeństwa Ł.” w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia;

3) nakazanie uczestnikowi przeproszenie wnioskodawcy poprzez opublikowanie przeprosin w miesięczniku (...), w gazecie gminnej „(...) .pl”, w miesięczniku społeczno-kulturalnym „(...) . (...)”, oraz w miesięczniku (...) o następującej treści:

„Redakcja miesięcznika „(...) : (...)” ubolewa i przeprasza Pana Radnego P. I. za kłamliwe treści, zamieszczone w artykule „(...)” opublikowanym w miesięczniku (...) nr 3/4 2012, s. 20-21. Redakcja przyznaje, że treści te podrywają autorytet i zaufanie społeczne, jakim Pan Radny P. I. cieszy się od trzech kadencji.” w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

4) nakazanie uczestnikowi wpłacenia kwoty 10000 zł na rzecz instytucji charytatywnej (...) (...), (...)-(...) W., ul. (...).

5) zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od uczestnika postępowania kwoty 10000 zł z tytułu odszkodowania,

6) zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania (k. 2-3).

Uczestniczka H. S. – (...) – wydawca Miesięcznika (...) nie stawiła się na rozprawę i nie zajęła stanowiska w sprawie.

Na rozprawie w dniu 06 czerwca 2012 roku wnioskodawca sprecyzował wnioski w ten sposób, że wniósł o nakazanie uczestnicze sprostowania informacji zamiast w podanych publikatorach we wniosku, w (...) w jej dodatku stołecznym. Sprecyzował nadto treść przeprosin w ten sposób, że ich treść winna się rozpoczynać się od słów (...) i w tekście również powinno być słowo (...) zamiast (...). Wniósł o nakazanie publikacji sprostowania w terminie 48 godzin, a przeproszenia w terminie 30 dni (k. 15).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Komisarz Wyborczy uchwałą nr 2/12 z dnia 26 kwietnia 2012 roku zarządził referendum w sprawie odwołania burmistrza Ł. T. D. (niesporne).

Uczestniczka H. S. jest wydawcą miesięcznika o samorządzie i sprawach społecznych gminy p.t. (...) (dowód wyciąg z rejestru czasopism k. 14).

W numerze 3/4 (kwiecień/maj 2012) tego miesięcznika kolportowanego w toku trwającej kampanii referendalnej ukazał się artykuł pod tytułem „(...)”, w którym podano m. in., że P. I. brał udział jako reprezentant gminy łącznie z jej

burmistrzem w nabyciu gruntu pod budowę ronda (...), czego nie przewiduje prawo samorządowe. W artykule podano, iż za rolę, jaką wnioskodawca pełnił przy tej transakcji P. I. otrzymał lukratywną posesję w spółce (...) (**dowód:** artykuł k. 13). Treści zawarte w artykule zilustrowano skanami aktów notarialnych dotyczących nabycia gruntów z wymienieniem nazwiska wnioskodawcy, jako ich uczestnika (**dowód:** artykuł k. 13). Wnioskodawca uczestniczył w rokowaniach o ustalenie ceny jednej z działek i wraz z burmistrzem W. P. współreprezentował gminę w tych rokowaniach, nie reprezentował gminy w transakcji nabycia nieruchomości (**dowód:** artykuł k. 13, przesłuchanie wnioskodawcy P. I. w charakterze strony k. 15-16).

Wnioskodawca nie uczestniczył w rokowaniach, ani nie reprezentował gminy w nabyciu gruntów pod ulicę (...) (**dowód:** przesłuchanie wnioskodawcy P. I. w charakterze strony k. 15-16).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów w postaci artykułu prasowego, wyciągu z rejestru czasopism oraz przesłuchania wnioskodawcy P. I. w charakterze strony). Dowodowi z przesłuchania strony oraz wyciągowi z rejestru czasopism Sąd przydał walor wiarygodności. Treści zawarte w artykule prasowym opublikowanym w miesięczniku (...) poddano ocenie prawnej pod kątem ich prawdziwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 29 ust.1 ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym (Dz. U. nr 88, poz. 985 ze zm.) kampania referendalna rozpoczyna się z dniem podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego lub postanowienia komisarza wyborczego o przeprowadzeniu referendum i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem głosowania.

W myśl art. 35 ust. 1 tej ustawy, jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają nieprawdziwe dane i informacje, każdy zainteresowany ma prawo złożyć do sądu okręgowego wniosek o:

- 1) orzeczenie konfiskaty takich materiałów,
- 2) wydanie zakazu publikowania takich materiałów,
- 3) nakazanie sprostowania informacji,
- 4) nakazanie przeproszenia pomówionego,
- 5) nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10.000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej,
- 6) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 10.000 złotych tytułem odszkodowania.

Ustawa o referendum lokalnym wskazuje, że uprawnionym do wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie środków mających na celu zapobieżenie szkodzie lub jej naprawieniu, jest każdy, czyje dobra zostały naruszone. Przesłanką uprawniającą do złożenia wniosku jest naruszenie takich dóbr w związku z kampanią referendalną. Ważne jest więc nie to, czy podmiot aktywnie uczestniczy w procedurach referendalnych, czy też nie uczestniczy, a istnienie związku pomiędzy kampanią referendalną a dokonanym naruszeniem. Również nie jest wymogiem wszczęcia procedury bezpośrednie zainteresowanie takiej osoby wynikiem wyborczym, podobnie zresztą, jak i ocena wpływu rozpowszechniania tego typu danych lub informacji na ostateczne rozstrzygnięcie w rzeczonym głosowaniu lokalnym.

Odnosząc powyższe regulacje i rozważania Sąd uznał wniosek za częściowo zasadny.

W przekonaniu Sądu do zdarzeń rodzących odpowiedzialność wydawcy miesięcznika (...) doszło w czasie trwającej kampanii referendalnej rozpoczętej z dniem 26 kwietnia 2012 roku w wyniku podjęcia przez Komisarza Wyborczego uchwały nr 2/12 w sprawie ogłoszenia referendum dotyczącego odwołania burmistrza Ł. T. D.. Wnioskodawcy dotyczy artykuł zawarty w tym miesięczniku jest on zatem legitymowany do wystąpienia na drogę protestu wyborczego w trybie określonym cytowaną ustawą.

W ocenie Sądu zakwestionowane przez wnioskodawcę treści a opublikowane w nr 3/4 miesięcznika (...) w sposób niewątpliwy stanowią naruszenie dóbr osobistych P. I. będąc informacjami nieprawdziwymi i zmanipulowanymi. Wbrew twierdzeniom zawartym w artykule P. I. nie reprezentował wraz z poprzednim burmistrzem gminy przy zakupie nieruchomości pod budowę ronda brukowa, a także po budowę ulicy (...). Ze zeskanowanych aktów notarialnych i zamieszczonych w artykule wynika nawet – wbrew temu, co napisano, że wnioskodawca brał udział w rokowaniach dotyczących nabycia nieruchomości pod budowę ronda, które zakończyły się podpisaniem protokołu, nie brał natomiast udziału w nabyciu nieruchomości w dniu 13 listopada 2008 roku, a jedynie przy tym akcie z dnia 13 listopada 2008 roku jego strony okazały protokół z rokowań z dnia 13 sierpnia 2008 roku, w których uczestniczył wnioskodawca. Ta zmanipulowana informacja godzi w dobre imię P. I. czyniąc zasadnym wniosek o jej sprostowanie. To samo dotyczy informacji, jakoby wnioskodawca otrzymał w nagrodę za rolę, jaką odegrał przy tej transakcji w postaci „lukratywnej posady w spółce (...)”. Uczestniczka nie dowiodła w żaden sposób prawdziwości tej informacji, a bez wątpienia – bez jej udowodnienia – nosi ona znamiona pomówienia, które narusza dobra osobiste P. I.. Podlega zatem również sprostowaniu zgodnie z wnioskiem.

W ocenie Sądu zatem istniały podstawy prawne do uwzględnienia wniosku w części dotyczącej sprostowania oraz przeproszenia wnioskodawcy, z tym jedynie zastrzeżeniem, że przeproszenie winna uczestniczka opublikować w wydawanym przez siebie miesięczniku, nie zaś w pozostałych pismach wskazanych przez wnioskodawcę, ponieważ Sąd stoi na stanowisku, aby przeprosiny zostały opublikowane w tej samej formie, w jakiej doszło do naruszenia dóbr osobistych. Z tych powodów wniosek wykraczający ponadto podlegał oddaleniu (pkt 4 postanowienia).

Przepis art. 36 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym stanowi, że nieprawdziwe informacje i dane odnoszące się do referendum i związane z kampanią referendalną opublikowane w prasie podlegają sprostowaniu w ciągu 48 godzin. W myśl ust. 2 cytowanego przepisu w stosunku do sprostowań informacji i danych opublikowanych w prasie innej niż dziennik sąd okręgowy wskazuje dziennik, w którym sprostowanie ma być zamieszczane na koszt obowiązanego w ciągu 48 godzin. W sytuacji, gdy do publikacji nieprawdziwych informacji doszło w miesięczniku Sąd uznał, że celowe i zasadne jest nakazanie opublikowania sprostowania w dzienniku – (...), ponieważ w Ł. nie jest wydawana prasa codzienna. Publikacja w (...) do (...) uczyni zadość żądaniu wnioskodawcy (pkt 1 postanowienia).

Natomiast przepis ten nie reguluje terminu publikacji przeprosin, dlatego Sąd uznał za celowe nakazanie ich opublikowania w najbliższym wydaniu miesięcznika (...) (pkt 2 postanowienia).

Wobec uznania, że wniosek zawarty w pkt 1 jest zbyt ogólnikowy nie zasługiwał on na uwzględnienie. Został przeto oddalony (pkt 4 orzeczenia).

O obowiązku zapłaty przez uczestniczkę kwoty 5 000 zł. na rzecz instytucji charytatywnej Sąd orzekł na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o referendum lokalnym przyjmując, że tak ustalona kwota uwzględnia stopień naruszenia prawa oraz wywrze presję na uczestniczkę zmuszając ją do respektowania prawa w przyszłości (pkt 3 orzeczenia).

Sąd uznał, że z uwagi na niewskazanie przez wnioskodawcę szkody oraz usunięcie skutków publikacji wskazanymi wyżej sposobami nie ma podstaw do zasądzenia na jego rzecz żądanej kwoty odszkodowania. Dlatego w tym zakresie wniosek został oddalony (pkt 4 postanowienia).

Wobec braku kosztów postępowania, które podlegałyby rozliczeniu, wniosek P. I. w tym zakresie został oddalony (pkt 4 postanowienia).